

Huddinge kommun
Kommunfullmäktige
2017-04-24

Förslag

Årsredovisning för Huddinge kommun 2016

Förslag till beslut

Kommunstyrelsen förslag till kommunfullmäktige

Punkterna 2 och 3 i enlighet med förvaltningens förslag.

att måluppfyllelsen för det övergripande målet *"Bra att leva och bo"* bedöms som *godtagbar*,
att måluppfyllelsen för det övergripande målet *"Fler i arbete"* bedöms som *godtagbar*,
att den sammanvägda måluppfyllelsen för Förskolenämnden bedöms som *godtagbar*
att måluppfyllelsen för det övergripande målet *"God omsorg för individen"* bedöms som *godtagbar*,
att måluppfyllelsen för det övergripande målet *"Attraktiv arbetsgivare"* bedöms som *godtagbar* samt
att årsredovisningen för Huddinge kommun 2016 enligt bilaga 1 till kommunstyrelsens förvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 22 mar 2017 i övrigt godkänns.

Sund ekonomi

Årsredovisningen är väldigt informativ och visar att det finns mycket i Huddinge som är på gång de kommande åren, men även mycket som inte fungerar som vi hade önskat just nu. Utvecklingsarbetet i förvaltningarna är glädjande. Bedömningen är att måluppfyllelsen i stora delar är *god*. Samtidigt ser vi från Vänsterpartiets sida alltjämt med oro på hur kommunens ekonomi sköts i stora delar. Två av kommunens centrala nämnder går med underskott och det sker en tydlig underfinansiering av kommunala kärnverksamheter. I andra nämnder täcks underskotten upp av uppenbara försämringar av förutsättningarna för exempelvis civilsamhället.

I vissa nämnder finns ett hyggligt stort överskott medan det i andra nämnder finns ett betydande underskott. Från Vänsterpartiets sida menar vi att nämndernas överskott bör fördelas mellan de nämnder som inte klarar att hålla budget. Förskolan, grundskolan och äldreomsorgen är exempel på verksamheter där det knappast är ekonomiskt eller humant försvarbart att använda så kallade effektiviseringar för att

täcka underskott. Med dessa så kallade effektiviseringar åsyftas i regel neddragning på personal, ökade arbetsbördor och andra åtgärder som rimmar illa med målet om att vara en attraktiv arbetsgivare. Dessa förmenta effektiviseringar risker också leda till ökade vikarie- och konsultkostnader som gräver stora hål i förvaltningarnas ekonomi. Detta syns tydligt såväl i sjukfrånvarostatistiken som i antalet uppsägningar. Eventuellt överskott som inte behöver omfördelas bör läggas i en social investeringsfond i enlighet med det förslag Vänsterpartiet tidigare lagt fram.

Från Vänsterpartiets sida ifrågasätter vi också målet om ett succesivt minskat skattetryck. Vi anser att ett sådant mål leder fel eftersom skattetrycket ska bestämmas av behovet i de kommunala verksamheterna och inte av en ideologiserad och enkelspårig.

Otrygghet är ett annat påtagligt problem som skiljer sig tydligt mellan olika kommundelar. Från Vänsterpartiets sida ser vi mycket allvarligt på detta och har tidigare bland annat lagt fram en motion om feministisk stadsplanering för att öka vardagstryggheten för kvinnor. En annan sak som skapar otrygghet är känslan av att inte bli lyssnad på.

Bra att leva och bo

Kommunens byggande har äntligen börjat komma igång på allvar. I och med de ökande åtaganden för bostadsbyggande som kommer som ett resultat av Sverigeförhandlingen. Vi oroas dock över premisserna för detta bostadsbyggande. Det finns en uppenbar risk att det mesta som kommer byggas i kommunen under det kommande året kommer att vara bostadsrätter eller ägarlägenheter till upplåtelseformen. Detta kommer på sikt innebära ett problem eftersom det kommer att göra det svårare för ungdomar att komma ut på bostadsmarknaden. Därför förordar Vänsterpartiet att Huddinge kommun satsar på att bygga hyresrätter till låga priser och med rimliga hyror. I det sammanhanget kommer det nya allmännyttiga bostadsbolaget Huga bostäder AB att spela en nyckelroll.

Det är också viktigt att man trivs och känner sig trygg i det område där man bor. Resultaten för hur bra man trivs i sitt område skiftar kraftigt mellan olika kommundelar. I Stuvsta-Snättringe trivs exempelvis 74 procent av invånarna bra. Motsvarande siffra för Vårby är endast 24 procent. I årsredovisningen framgår även att andelen kvinnor som känner sig trygga i sitt bostadsområde under kvällstid är 55 procent, samma siffra för män är 75 procent. Skillnaden är således avsevärd. Det finns ingen aktuell statistik på området från 2016 tillgänglig i årsredovisningen, siffrorna kommer därför från 2014. Dock syns ett tydligt mönster eftersom siffran för 2012 motsvarade 56 procent kvinnor och 74 procent män. Detta innebär således att andelen kvinnor som känner sig trygga i sina områden har minskat med en procent sedan 2012 samtidigt som motsvarande andel för män har ökat med en procent under samma tidsperiod. Därför menar vi att det är viktigt med trygghetsskapande åtgärder i de lokala områdena. Vänsterpartiet har motionerat till kommunfullmäktige

om feministisk stadsplanering som ett sätt att få kvinnor att känna sig tryggare i sin närmiljö. Vår förhoppning är att detta ska förbättra och framförallt jämna ut statistiken i detta hänseende under de kommande åren.

Vi noterar även att det är positivt att Huddinge kommun arbetar för ökad jämlikhet men menar samtidigt att det finns en hel del kvar att göra på det området. Bland annat uppger 18 procent av kommunens funktionsnedsatta att de någon gång under det senaste året känt sig utsatta för diskriminering. Återigen kommer siffrorna i årsredovisningen på detta område från 2014 och jämförelsetalen från 2012. Dock är denna siffra en ökning med 3 procent från 2009.

Vi noterar att man inte har kommit särskilt långt med att utveckla arbetsformer för att säkerhetsställa barnperspektiv och jämställdhetsperspektiv, det är ytterst beklagligt. Att Huddinge kommun har arbetat med jämställdhetsintegrering i flera år ser man tyvärr inga spår av. Det är viktigt att detta arbete görs kontinuerligt och att det även är mätbart och går att utvärdera och kvalitetssäkra. Och att man gör något åt analysen i praktiken. Idag vet vi inte vad som görs.

Det är en stor utmaning att bereda förskoleplatser till alla barn som har behov av det i deras närområde. Vi ser allvarligt på det faktum att bristen på förskoleplatser beror på en aningslös samhällsplanering som inte tagit hänsyn till behovet av att bygga lokala samhällen snarare än bostadskomplex. Situationen i Visättra är exempelvis alarmerande och vi gläder oss därför åt att kommunen äntligen tagit tag i den på allvar och tycks ha ambitionen att bygga två nya permanenta förskolor i området även om vi är oense med den styrande koalitionen om driftsformen för en av dem.

Utbildning med hög kvalitet

Vi ser med oro på det faktum att meritvärdet för pojkar i årskurs 9 sjunkit i förhållande till 2015, från 2013 till 204. Rankingen i förhållande till resterande kommuner i länet bör bli bättre. Vi ser det även som allvarligt att antalet godkända elever i D-kursen på SFI har minskat från 97 procent till 89 procent från andra perioden 2015 till första perioden 2016. Språket är nyckeln in i samhället och till integration av nyanlända. Att vuxenundervisningen fungerar bra är på så vis en förutsättning för ett lyckat integrationsarbete.

Även gymnasiebehörigheten har sjunkit i kommunen. Bland eleverna som går ut grundskolan är bara 79,2 procent av pojkarna behöriga till ett yrkesprogram och bara 77,1 procent är behöriga till gymnasieprogram med inriktning mot natur eller teknik. Att få upp behörighetsgraden för elever i årskurs 9 som ska välja gymnasium är extremt viktigt och måste prioriteras i kommunens grundskolor.

Något vi saknar i årsredovisningen är redogörelser för ämneslärares behörighet i grundskolan och gymnasiet. Speciellt i ett läge när det kommer många till Huddinge

som inte har svenska som modersmål är det viktigt att ha utbildade och legitimerade lärare i Svenska som andraspråk (SVA). I Huddinge finns, enligt Skolverkets statistik, behöriga SVA-lärare endast på 15 av kommunens grundskolor och saknas även på två av kommunens sex gymnasieskolor. Det är också viktigt att bryta de könsstereotypa normerna vid valet av gymnasieprogram. I årsredovisningen framgår inget om hur fördelningen av killar och tjejer på de yrkesinriktade programmen på Huddinges gymnasieskolor ser ut. För att kunna bryta könsstereotypa mönster, vilket bör ses som en del av att arbeta jämställdhetsintegrerat, behöver även sådan statistik redogöras för i årsredovisningen.

Fler i jobb

Arbetslöshetstalen i kommunen är enligt årsredovisningen relativt låga vilket är positivt. Arbetslösheten skiljer sig dock mycket åt beroende på vilken del av Huddinge kommun man bor i. I Vårby gård är exempelvis arbetslösheten uppe i 6,4 procent. Detta ska jämföras med arbetslösheten i kommundelen Stuvsta-Snättringe som enbart är 1,4 procent. Det behöver vidtas fler riktade åtgärder för att komma åt arbetslösheten i socioekonomiskt utsatta delar av kommunen. Riktade insatser behövs även för att få unga i jobb, då arbetslösheten bland unga har ökat.

God omsorg för individen

Det är glädjande att det förebyggande arbetet mot missbruk av olika slag verkar fungera relativt bra i Huddinge. Det är också glädjande att många äldre är nöjda med den vård de får. Samtidigt ser vi oroande siffror i exempelvis Patientsäkerhetsberättelsen för 2016 avseende LSS-boenden, daglig verksamhet och socialpsykiatrins boendeenheter där det finns tydliga skillnader mellan hur patientsäkerheten ser ut i områden som Flemingsberg och områden som Trångsund.

Vi vill också lyfta fram vikten av att inom äldreomsorgen anställa mer personal och göra arbetsvillkoren mer hållbara för de anställda. Vikarier och konsulter medför högre kostnader för kommunen än vad anställd personal med anställningstrygghet skulle göra. Konsulterna skapar en otrygghet i arbetsgrupperna och behöver heller inte ta ansvar för verksamheterna till skillnad mot de anställda.

Ekosystem i balans

Vänsterpartiet är på det hela taget nöjda med det klimatarbete som görs i Huddinge och hur kommunen arbetar med strategier för hållbarhet. Vi är särskilt glada över den handlingsplan för klimatanpassning av Huddinge som snart kommer att klubbas igenom i kommunfullmäktige.

Dock oroar vi oss över hur dessa vackra ord ska rimma med den gigantiska satsning som nu görs på den nya motorleden Tvärförbindelse Södertörn. Trafikverket har ni valt att det är den norra korridoren som kommer att gälla som alternativ för dragning av motorleden. Detta kommer med all säkerhet att öka antalet bilar som dagligen

passerar genom kommunen och det kommer dessutom att ödelägga viktiga natur- och rekreationsområden.

Vi oroas också över hur vattenstatusen i Huddinges sjöar successivt har blivit sämre under de senaste åren. Fosforhalten i Långsjön har exempelvis gått upp från 52 mikrogram per liter (2014) till 56 mikrogram per liter (2016). Mest alarmerande är situationen i Trehörningen. Där har fosforhalten per liter vatten visserligen gått ner från 110 mikrogram till 95 mikrogram mellan 2014 och 2016 men det är fortfarande med råge den högsta fosforhalten i kommunen.

Vi är också något fundersamma till det faktum att koldioxidutsläppen från kommunens egna verksamheter har ökat från 3 306 ton 2013 till 3 960 ton 2015. Något annat som oroar oss lite är hur energiförbrukningen i Huges verksamhetsfastigheter ökat under det senaste året. Energiförbrukningen har stigit från 170 till 179 kilowatt per kvadratmeter.

Attraktiv arbetsgivare

Det är viktigt att Huddinge kommun är en attraktiv arbetsgivare. Detta gäller för alla, oavsett var i den kommunala förvaltningen eller i vilken av de kommunala verksamheterna en medarbetare befinner sig. Därför oroas vi från Vänsterpartiets sida över att den totala sjukfrånvaron har gått upp med 0,1 procent bland såväl män som kvinnor. Vi oroas också över det faktum att det, som vi tidigare påpekat, är betydligt vanligare med sjukfrånvaro bland kvinnor (9,4 procent) än bland män (5,7 procent).

Vi noterar också att det är svårt för kommunen att stå sig i konkurrensen med övriga Stockholmskommuner om att dra rätt personer till nyckelposter i den kommunala förvaltningen. Under 2016 har ett antal nyckelpersoner i förvaltningen valt att gå vidare till andra jobb istället för att stanna i kommunen. Vad detta beror på och hur vi kan se till att behålla kompetenta medarbetare är något som vi från Vänsterpartiet menar att kommunen behöver titta mer på.

Nujin Alacabek

Elisabeth Ulin Karlsson

Sonia Benavente

Jonatan Spejare